

Bétaból, Június' 2-dikán 1818.

Nagy Britannia.

Minister Castlereagh ilyen irást vitt Május' 13-dikán az alsó Ház' elejébe: —“

„György Régens Princz.

„A' Régens Princz szükségesnek lenni gondolja ezen Házat az ő Felsége' nevében és részéről tudósítani affelől, hogy ő, a' Kenti Királyi Hertzegnek, *Mária Ludovika Viktoria* Hertzegasszony-nyal, a' Leiningeni Hertzeg elmaradott özvegyével, a' Szachsen-Koburgi Országló Hertzegnek és Saalfeld-Sachsen-Koburgi Leopold Princznek testvérjekkel való összeházosodásokban megegyezett legyen. A' Régens Princz meggyőződött affelől, hogy ez a' megegyezés ezen Ház előtt kedves lesz, 's reméli, hogy ez néki módot szolgáltat arra, hogy a' czélzott házasság eránt kívántatóképpen gondoskodhassék.“

Enek felolvastatása után jóvallotta a' Minister, hogy ezen jelentéstételért küldjenek köszönetet a' Régens Hertzeghez, 's ígérjék-meg, hogy fontolás alá veszik a' dolgot. Május' 15-dike határozatott ezen tárgy eránt való további tanácskozásra. Gondolják, hogy 6000 font Sterlingekkel fogja a' Minister ezen házozulandó Princz jövedelmének neveltetését is kívánni, mint a' menyjével a' *Cambridgei* Hertzegé neveltetett. Lejendő Híve 32 esztendő. Meghalálozott férjétől két gyermekei vagynak, egy

Princz és egy Princzaszszony; a' 14, e' 11 esztendő.

A' Május' 14-dikei ülésben a' Gróf Las Cases-szel az ő Szent Ilonáról történt elhozattatása után elkövetődött, úgy mondatott méltatlanságokról beszélvén az alsó Ház' Grant nevű tagja, azt kívánta, hogy az Országlószerk mind azokat a' levelezéseket, mellyeket a' Belső Minister Gróf Las Cases-nek Sz. Ilonáról lett eljövételétől fogva Európába, 's névszerént az ő Ostendéhez lett megérkezéséig folytatott, 's az ezen tekintetben az említett Minister elejébe adatott minden irasokat, terjesztesse a' Parlamentum elejébe. — „Én, így szollott Grant, ezt tsak azért kívánom, hogy alkalmatosságot adjak Ministerünknek azon híreknek megczáfolására, mellyek ezen szerentsétlen emberrel való bánásmódjáról keringenek. Azt erőssítik tudniillik, hogy Gróf Las Cases elébb a' vad emberek közzé küldöttük számkivetésbe; onnét a' Káp' fokától oly hajón hozattuk Európába, a' melly ezen hosszú útnak megtételére nem lett volna alkalmas; a' Themséhez érkeztén irásaitol megfosztottuk; innét ötöt Ostendébe küldöttük, a' hol már két politizai katona várta, kik onnét tovább indítván, Pruszsiába kísérték; onnét ismét Frankfurtba hozták, a' hol mint fogolyat úgy bántak véle, és ő még most is politizai felvigyázat alatt tartatik. Ezen Ház hatalmat adott ugyan a' Ministereknek az idegeneket illető törvény által arra, hogy a' veszedelmes czélzásokra nézve gyanus ide-

geneket Nagy Britanniából elküldhessék: hanem jól juthat eszébe ezen háznak, hogy ezen törvénynek megerősítettésekor én azt a' jóvallást tettem vala, hogy Ministereink azon idegeneket, kiknek elküldödését ezen törvényszerűnt jónak találnák, oly helyre küldjék, a' hova ezek magok kívánnyak, ne hogy ellenségeiknek kezébe adattassanak. Melyre azt felelte vala ugyan akkor a' Minister, hogy ily dolgot fel tenni se' lehetne; 's erre nézve történt volt, hogy ezen Ház az idegekről szolló törvényt megerősítette."

Minister Castlereagh nagyobban azzal czáfolta-meg Grantnak ezen okoskodását, hogy ezen híreket költeményeknek lenni erőssítette, így szollván: — „Ha a' tiszteletreméltó Orátor a' Gróf *Las-Cases*sel történt bánást az ő Angliába lett érkezése 's Angliában való maradása alatt jobban megvizsgálni nem terhelhetett volna, bizonynyal meggyőződött volna affelől, hogy a' dolgok nem úgy történtek, mint gonoszúl elhíreltetett. Ugy találta volna, hogy azok a' vad emberek, kik közzé Gróf *Las-Cases* Sz. Iionáról lett elhozattatása után a' Kápi fokon számkivetésbe küldetett, nem mások, hanem a' mi Jöremenség' fokán lévő Kormányozónknak majorjában lakó emberek voltak. A' mi azon hajónak rosz voltát illeti, mellyen a' Gróf *Kápból* Európába hozattatott, ez is gonosz hazugság, mert hisze' így a' több útasokat 's tulajdonhajos embereinket is szintűgy kitették volna a' veszedelemre, mint a' Grótot. Azon pedig, hogy Gróf *Las-Cases*re nézve az Angliai Ministerium bizonyos előrevaló vigyázásokkal élt, éppen nem fog tsudálkozni ezen Ház, mihelyest azt megfontolja, hogy a' Ministerek megtudták vala, hogy *Las-Cases*, a' Sz. Iionai Fogoly 's ennek Európában lévő jó emberei között, levelezést akar kieszközleni, és hogy ezen plánumnak egy részét Angliában akarja munkába venni. Azt, hogy

mi Gróf *Las-Cases*t a' maga ellenségei kezébe akartuk szolgáltatni, úgy mondhatná a' tisztelt Orátor, ha mi a' Grótot Frantziaországba küldöttük volna: de nem oda, hanem Ostendébe küldöttük, és én bizonyossá tehetem a' Parlamentumot, hogy tudtommal Gróf *Las-Cases* egy szót se' tett az ellen, hogy ezen kikötőhelybe ne küldetessék. Nem szolgáltatá őtet az Anglus Ministerium sem egy se' más Országlószékek kezébe; ő Ostendébe, a' Frantziaországi kikötőhelyeken kívül Angliához a' legközelebbvalóba, úgy szállítatott ki, mint az ugyan azon postahajón találtatott minden más útasok. Azért, a' mit más Országlószékek velle tselekedni jónak találtak, 's hogy őtet Frantziaország' szomszédságában hagyni nem akarták: az Angliai Országlószék nem számolhat. A' mi az ő papirosainak letartóztatását illeti, ez oly kimélléssel ment véghez, hogy annál nagyobbal lehetetlen lett volna. Az a' Kurir, ki által tudtára adatott a' Grófnak, hogy az Angliai földre ki nem szállhat, az ő tulajdon szemei előtt 's az ő tulajdon petsétjével petsételte-le az ő papirosait, 's a' nélkül, hogy ez a' petsét feltörött volna, küldettettek által ezen irások Ostendébe, oly gondolattal, hogy a' Grótot még ott fogják találni: hanem ő ezeknek odaérkezésekor már elment volt onnét. De így is kezéhez kapta irásait, oly állapotban; mint tölle elvették volt.

Tierney: — „Még is nagyon különös ezen dologban az, hogy történetből, éppen mikor Gróf *Las-Cases* Ostendébe megérkezett, őtet ott két ember várta, kik őtet azonnal a' magok' gondviselése alá vették. Ez a' történet megerősíteni látszik minket azon vélekedésben, hogy az Anglus és Belga Országlószékek között valamelly előrevaló egygyetértésnek kellett lenni.“

Minister Castlereagh egyenesen tagadta, hogy nékik ezen történetre nézve

a' Belga Országlószékek legkisebb egygyetértésnek lett volna, 's ezzel vége lett a' vetekezésnek. A' Grant' jóvállása nem erősítetett meg.

Eszaki Amerikai Egygyesült Státusok.

A' Ministeri Kurir Londonban mostanság vagy kétszer nagyon gyökeres okoskodásra fakadott ezen Státusok ellen, egyszer az ő kereskedési rendelkezéseikre, más-szor az ő Spanyolország ellen való hadi készülleteikre nézve.

Az elsőt a' mi illeti: — „Az Amerikai levelek, úgy mond, nem csak fontosok, hanem reánk nézve azért is nevezetesek, hogy minket különösen illetnek. Az utolsó megbékéllés után kereskedési egygyezés készült való Nagy Britannia és ezen Egyesült Státusok között. A' Congressus' Elölülőjének minapi beszédében kétszer említetik ez a' kötés, még pedig ennek némely pontjaira nézve különös szemorkodással. Egyebek közt úgy látzik befőlle, hogy ők (az Amerikaiak) nagyon nehezen szívellhetik *Ney-Foundlandból* lett kiszorítatásokat. Nem régen történt, hogy az ő képviselői kamarájok magvarázatot kívánt a' maga külső dolgokraügylő Bistosságától azeránt, hogy mitoda lábakon áll az Egygyesült Státusoknak az Anglus plántatartományokkal való kereskedési mivólta. Ez a' Bistosság feladta a' nevezett kamarának, hogy ezen kereskedés minden Amerikai hajókra nézve megtiltatott légyen az Anglus plántatartományokban; 's azt jóváallotta, hogy ők is üssék tromfal a' tromfot, az az, mind azokra az Anglus hajókra, melyek az Anglus plántatartományok 's az Egygyesült Státusok között kereskedést folytatnak, vessenek adót. Azonban még ez se' volt, mint látszik, elég kemény eszköz ellenünk, mint hogy, mint a' legújabb tudósításokból látjuk, már most az Anglus hajóknak minden kereskedést megtil-

tottak a' mi plánta tartományaink (koloniaink) 's az Egygyesült Státusok között, 's ez a' tilalom Aprilis' 3-dikán már a' Szenátus' kamarájában a' voksoknak nagy többsége által meghatározottatett. Kétségkívül meg fog ez a' képviselők' kamarájában is határozatni, 's ha így, ebből a' fog következni, hogy az Anglus plántatartományok 's az Egygyesült Státusok között való kereskedés egészszen félbe szakad. Kérdés, hogy melyiknek fog ezen történet több kárt okozni? Felelet: Szembetünőleg többet az Amerikaiknak, mint nekünk. Mert hisze' az ő hajójik a' mi plántatartományainkból tsak rumot és tsukorsiropot; a' miénk ellenben sok mindenféle eleségneveket vesznek tőlök; és ha az útja ezeknek az Egygyesült Státusoknál be talál dugulni, majd találnak a' mi plántatartományaink más helyeket, a' honnét esféléket vihetnek magoknak; ilyen helyek lesznek Uj-Skottzia, Kanada, 's több mások.“

A' Spanyolország ellen való hadikészületekre nézve ennyiben áll ugyan ezen Kurirnak okoskodása: —“

„Az Egygyesült Státusoknak a' Spanyolok ellen kiadott nyilatkoztatásaik, úgy mond, igen fennhéjzók; úgy látzik, hogy ők tsak birtokaiknak nevelésére czéloznak, a' melly pedig ennyivel veszedelmesebb reájok nézve, hogy annál kevesebb lesznek a' magok' védelmezésére alkalmasok, mennél meszszebb terjesztik határaikat; e' mellett a' hadakozásnak kiütése az ő kereskedésnek is végzetellen kárt okozna, mivel az ő kereskedő hajóikkal 's portékáikkal minden tengerek ellepre vagynak; a' Spanyolok tengeri kereskedése pedig most tsak nem egészszen megszűnt. Ezeknek prédáló hajójik tehát elég Amerikai vagyont találnának az elfogdosásra, az Amerikai prédalók pedig majd semmit se', a' mit a' Spanyoloktól elfoghatnának. Tsak egy eszköze lehetne még az Egygyesült Státu-

solnak, arra, hogy a Spanyolok' prédálását vissza tromfolják, tudniillik, hogy *Mexzikót* vagy *Venezuelát* beütéssel fenyegezzék: de kitudja, hogy ennek is mi következése lehetne jövődöben reájok nézve. Mind ezeknek meggondolása talám reá veszi az Amérikaikat, hogy álljanak azoktól a' kemény és elfogadhatatlan feltételektől, mellyeknek betelyesítését ök a' Spanyol Országlószéktől kívánnyák."

Spanyol Amérika.

A' Londoni levelekben ilyen tudósítások jöttek ki a' Morillo és Bolívar között Februáriusban történt véres tsalázásokrol: —

„Azonban, hogy a' Ministeriális újságok azt erőssítik, hogy Spanyol Királyi Vezér Morillo, a' Villa-de-Guránál Febr. 15. dikén történt verekedés után, a' hol a' tsatának harmadikszori megújítódása után ö lett volna a' győzedelmes, magát a' Calzada és Aldama seregeikkel egyesítvén ahoz készül, hogy Bolívar vezért egy véghatározású ütközettel megkínálja: más részről úgy irnak az ellenkező levelek, hogy Morilló magát Puerto Cabellóhoz vonta volna, 's a' dolgok oly ponton állanak, hogy a' parton találtató városok mind az insurgensek' hatalma alá sognak esni. Annyi bizonyos, hogy a' fő városban (Caraccasban) Febr. 20. dikán oly nagy rettegés uralkodott, hogy a' lakosok nagy sokasággal La-Guayrába, a' város kikötőhelyébe futottak, hogy hajókra üljenek, minthogy oly hír futamodott vala el, hogy az insurgensek a' városhoz közelitének, a' melly rettegés tsak azután tsendesedett el, minekutánna oly proklamáció adattott ki, hogy Morilló a' harmadik versbéli ütközetben győzedelmeskedett, az insurgensek közzül 500 embert megölt, sokat elfogott, 's a' többi."

Még egy más tudósítás ugyan ezen tsatáról (cz az Austriai Beobachterben jött ki): — „Az a' véghatározású győzedelmről szolló tudósítás, mellyet Venezuelában a' *Don Pablo Morillo* vezérése alatt lévő Királyi seregek az insurgensek ellen nyertek, a' La-Guayrából Mártz. 18. dikán és 20. dikán indút tudósítások szerént, tökéletesen megvalóságosult. Ez a' győzedelem Mártz. 16. dikán, Valencia és Maracay között az Araguai völgyekben történt. Morilló ezen verekedésben megsebesedett, és Valenciában fekszik, 's félnek, hogy meghal. Lántsa döfést kapott. Brigadéros La Torre vette által helyette a' vezéréget; most e' kergeti az ellenséges seregek' maradványát."

Hayti (St. Domingo).

Pori-au-Princből, St. Domingo szigete' azon részének fő városából, a' melly Respublikává tette magát, bizonyos tudósítás érkezett az Elölülőnek Pethionnak haláláról. Tsudálatos módon történt halála. Egy időtől fogva szüntelen való melánkoliával küszködött; nem evett nem ivott; még egy tsep vizet se' vett-be szomjúságának oltására, orvosságot annyival is inkább nem; 's eszszerént magasztette halálát. Mi indította ezen teledetre, vagy okozta ezen nagy grádujú melánkholiáját, valósággal senki nem tudja. Tsak gyanakodás, hogy lehetetlennek látta volna Státusának állandó lábra való állítottatását, 's azért kívánta ekképpen sietetni halála' órájának eljövetelét. Ö Európai atyától 's Szeretsen anyától született ember (Mulatte) volt. Generalis Boyer következett helyébe. Ö is ilyen születésű. — A' Pethion holt testét a' Szabadság' fája alá tették le örök nyugalomra egy számára ott keszen lévő Kriptába (bóltahajtásos sirba). Nagyon érzékenyítő temetése volt. A' kísérek között egy se' volt, a' ki nem

sirt volna. A' halottas szekeren ilyen irás olvastatott: — *Pethion Sándor, a' Haytibeli Respublika' Elölülője. Kövesük virtusait; ő életében egy könyteppnek kiesését sem okozta.* — Sök kereskedőknek lévén itt magazinumaik, ezek uagyon félnek, hogy ha Christoph Király most a' Penthion halálával a' Respublikát megtalálja támadni, ennek reájok nézve nagyon káros következései lehetnek. Az Anglusoknak legalább van 60 millió forintot érő portékájok a' Respublika' külömbkülömb kereskedő piaizsain, 's attol félnek, hogy ha *Cristoph* oda he talál útni, ez a' sok portéka mind fel fog prédáltatni. Erre nézve nem tsak hogy Boyer minden előre való vigyázásbéli kőezületeket megtett, 's a' Christoph (Henrik Király) határai mellett magát a' lehetőségig megerősítette, hanem az Anglus kereskedők is egy követtséget akarnak a' Jamaikai tengereken vezérkedő Anglus Admirálishoz *Sir Home Pomphamhoz* küldeni, hegy mennyen segítségekre, ha Henrik Király valamit mozdítani talál.

Algiria.

Mártzius' 1-ső napja (így írnak inét a' folyó Mártz. 5-dikén) sokáig örvendetes emlékezet nap lehet itt, az ezen napon megöletett Aly Baschától való megszabadulásra nézve. Ezen nemembernek sok kegyetlen plánumai voltak, melyeket még későbbre szándékszott végre hajtani. Célzásait halála után a' zsebében találták meg irásban, melyen ily jegyzés találtatott: *Ad memorandum, 's e' volt tulajdon kezével irt foglalatja:* — „Az Anglus Konzúl' 15 esztendő is igen szép és okos leányát, 's a' Hollandiai Konzúl nagyon szép és nagy talentumokkal felruházatra lévő hugát, erőszakkal el kell venni, 's vallásoknak elhagyására és arra, hogy a' Dey' ágyasai legyenek,

kell kényszeríteni. A' Spanyol Konzúl' leányát, ki nem ily nagyon szép, tsak szemügy alatt és tsak tartalékban (reservában) kell tartani. Az Anglus és Spanyol Konzuloknak, 's az Anglusok' oltalmazása alatt lévő Sidónak, *Bensamonnak*, ki a' Turbánt már feltenni kényszerítettett, fejeket el kell üttetni. *Bensamon* leányszszonyt 's még egy más elrablott személyt, ki hasonlókáppen az ő hatalmában van, a' vizbe kell fullasztani.“ — A' napot, mellyen ezen kegyetlenségeket el akarta követni, még nem határozta volt meg. Az is meg volt az irásában, hogy ha a' nevezett Konzulok a' leánykákat elvétettetni meg engednék, jó lesz: ha pedig ellent állanak, be kell hozzájuk rontani, 's őszsze kell őket vagdálni. — Hogy a' dolognak jó következése nem fogna lenni, által látta ugyan maga: de ilyen megjegyzéssel biztatta magát is: — *Tudom én azt, hogy a' Keresztyének ismét megjelennék 's egy kevéssé reánk ágyuznak: de fogok én vellek békeséget kötni tudni.* Ennek az embernek bolondnak kellett lenni, nem tsak ehes tigrisnek; 's mondják, hogy beislett volna egyszer a' városi bolondok' házába zárva. Egyébként nem volt minden talentum nélkül való ember. Ha még élt volna, Algiriában egy Európai Konzúl se' maradhatott volna életben.“ — A' mostani uralkodó Dey, *Coggia Cavalli*, jó ember (*). Ötet a' Diván közönséges egygyezéssel tette uralkodóvá, a' mi 20 esztendőnek lefolyta alatt nem történt több: már vagy 6 egymásután következett Deyk halála, mind a' feltámadott Török katonaság' keze által okoztatott, 's az utánnok következett uralkodóknak tétetődéssek is általok esett meg, 's a' többi.“

(* Melly nagyon jó ember lehessen ez az új Dey *Coggia Cavalli* is, megtetszik ezen későbbi tudósításból, melly

Apr. 9-dikén indult Algiriából, 's ezek találatnak benne: — „Az ólta, úgy mond, hogy Aly meghalt, itt csak egy *executio* történt, a' melly Hadschi Mustapha nevű Arabs emberen (Alynak egy Sógorán), 's Hadschinak 13 esztendőös testvér ötsén vitetett véghez. Mind kettőt 14 napig kínozták minden féle módon; nem engedték, hogy alugyanak; enniek csak annyit adtak, hogy éhen meg ne haljanak; Hadschit igen kegyetlenül verték; legelőre 1000 botot, azután minden második nap' 4—5 százat kapott. Minekutánna ekképpen 4500 tsapást kapott volna, haza vitték, a' hol két nap mulva meghalt. Hasonló kínzás által ólték meg az ötsét is. Egyéb okát a' rajtok elkövetett kegyetlenségnek nem tudják, hanem csak hogy az előbbeni Deynek minden atyafiságát ki akarták oltani, ne hogy idővel valamelyik maradéka bosszút álljon.

Német Ország.

Bavariában ilyen új Constitútziót tétetett a' Király közönséggessé: —“

„*Maximilián József*, Isten' kegyelméből Bavaria' Királya. Az Országlói nagy köteleességeket megfontolván 's eack által vezéreltetvén, eddig is oly intézetekkel folytattuk országlásunkat, mellyek kimutatják, hogy szüntelenül alattvalóinknak boldogíttatásokra törekedtünk. Ennek még erősebb megfundáltására 1808-ban, az akkori külső és belső állapottal megegyező Constitútziót adtunk Országunknak, melybe mi már akkor a' Rendek' képviselőségén fundálódó Országlási alkotmányt vettük vala fel. Az azon időtől fogva előfordult nagy történetek, mellyek egy Német Státust is illetés nélkül nem hagytak, 's a' mellyek között a' Bavarus nép magát az inségeknek eltűrésében valamint az előfordult tusakodásokban is egyforma nagyságúnak

lenni megmutatta, ezen nagy történetek mondom, alig érték-el czéljokat a' Bécsi Congressusban, hogy mi, csak az idők' környülállásai miatt félbeszakadt munkának, a' Státus' szükségire való közönséges és különös figyelmezzéssel való tökéletes végrehajtásához, ismét hozzá fogtunk; mint a' mi ezeránt való régibb határozásunkat az 1814-ben rendelt előre való munkák és az 1817-ben Febr. 2-dikán kijött Dekretum, nyilvánossággal bizonyítják. A' jelen lévő Akta (Constitútzió), érett és sok részről való tanátskozások, 's a' mi Státustanátsunknak meghalgtása után, a' mi éppen oly szabad, mint állandó akaratumknak munkája. A' mi népünk az ő eránta viseltető atyai gondolkodásunknak leghathatósabb kezességét találja annak foglalatljában; találja tudniillik: a' lelkiesmeretbéli szabadságot 's annak a' mi a' Státusé 's az Egyházé, egymástól lelkiesmeret szerent való elválasztatását 's oltalmaztatását; a' vélekedésbéli szabadságot, a' visszaélés ellen való törvényes megszorittatást; a' hazafiaknak a' Státus minden szolgálataira 's minden tisztességbéli megkülömböztetésre, egyenlő jusát, a' köteleességekre 's a' katonáskodási tiszteletre, egyforma hivattatását a' törvényeknek egyenlőségét 's a' törvények előtt való egyenlőséget; a' törvényes igasság' kiszolgáltatásában megakadályozhatatlanságot 's részrehajolhatatlanságot; az adónak egy forma kiszabtatását 's a' tartozások' teljesítésében egyenlőséget; a' Státus' gazdálkodásának minden részeiben rendet; feltalálja annak hitelének törvényes oltalmaztatását, 's az annak fenntartására rendeltetett eszközökkel való élésbéli bizonyos rendszabást; a' közönségek' elevenségének az által való felélesztetését, hogy az ő jusokat közeletről illető dolgoknak folytatása nékiek vissza adódik; oly képviseleti Rendek' állapotjának felállittatását, melly az or-

számban lakó minden rendű Státuszpolgárai között gyülekezik össze, 's tanácskozás, helybehagyás, kívánásának kijelentése, 's a' Constitúción fundálódo jusoknak megsértetése ellen való panaszlás jussáival bír, 's arra leszz hivatvatva, hogy a' közönséges gyűlésekben a' tanácskozásbéli böltsességet erőssítse, a' nélkül, hogy az Országlás' erejét gyengitené; feltalálja végezetre ezen intézetekben azt a' kezeséget, melly a' Constitúziót az önn'kény szerént való változások ellen bátorságossá teszi, de arra még sem elégséges, hogy azt, próbált tapasztalások után, megjobbittatni ne engedje.

„*Bavarusok!* Ezekben állanak sarkalatos fundamentomai azon Constitúciónak, mellyet mi önként való szabad határozással adtunk néktek — szemléljétek ebben annak a' Királynak princípiumait, ki a' maga szívének boldogságát 's thronusának ditsőségét egyedül tsak a' haza' boldogságában 's népének szeretetében kívánnya feltalálni. Mi tehát az itt következő határozásokat kinyilatkoztatjuk, mint a' mellyek ennekutánna a' Bavariai Constitúziót teszik:

I. Titulus. Közönséges Határozások. §. 1; A' Bavariai Királyság, minden régibb és újabb tartományai egygyütt vétetvén, egy Fejedelmi 's Monarkhiai Státust teszen aszzerént, mint a' jelenlévő Constitúciónak intézetei meghatározzák. §. 2; Az egész Orzágnak leszen, egy, Rendekből álló, két kamarákra oszló, közönséges gyűlése. — (A' többi következik).

Ezen Constitúziót e' hónap' 26-dikén már kihirdette az Ország' Hérodja; nagy pompával olvastatott-fel a' hirdetés, melly e' volt: —

„*Maximilian József* ö Felsége, Bavar' Királya, a' maga 's utánna következői nevekben, Rendek' intézetén sun-

dálódo új Constitúziót ad, 's Országlásának ezen Aktáját, a' jelenlévő hirdetés 's magának a' Constitúciónak kiosztatása által, kedves és hűséges alattvalóinak tudokra adja. Meghatározta ö Felsége, hogy születésének emlékezetnapján, a' maga Hazabéli Princzeknek, a' Fő Udvarimestereknek, a' Státustanátsnak, a' Státusministereknek, 's ezen maga lakóvárosában lévő minden Collegiumok' előjáróinak gyűlésében, ezen új Constitúciónak behoztatását maga vigye véghez, 's a' midön ö Felsége ezen alkalmatossággal a' gyűlésnek esküvését elfogadni méltóztatik, ezen atyai tselekedetnek az egész országban lakó Bavarusoknak szíve által való haládatos megesmertetését várja. Ez a' Király' akaratja.“

B e l g i u m.

Brüsszelből így irnak: Namur, Charleroi, Mons, Ath, Dornik, Courtrai, és Yperu várakat kettőzött iparkodással építik; VWellington Angliából visszaérkezvén, ezen erősségek' lineáját is megvizsgálja; mi itt hiszzük, hogy az idegen Hatalmasságok' seregei Frantzisországot a' jövő ősön oda fogják hagyni, 's úgy itélünk, hogy a' fontos dolgok közzé tartozik, hogy a' mi Déli határaink ezen esetre bátorságos állapotba helyheztetődjenek. “

B é t s.

Szakszen-Tétzeni Albert ö Királyi Hertzegségének, a' ki Május' 25-dikén reggel Budát oda hagyta 's Béts felé kívánt egészségben vissza indúlt, ott való nyájas mulatásáról 's minden jó, szép, 's figyelmet érdemlő tárgyakra való gondos ügyeléséről, valamint a' Pesti 's Budai, úgy a' Bétsi újságlevelek is igazi szíves örvendezéssel emlékeznek.

Hazai Dolgok és egyéb Toldalékok.

Zsidó Státistika.

Az a' társaság, mely azon iparkodik, hogy a' Bibliát miként lehessen a' világon minden felé, még a' pogányok' legsivatagabb vidékeikre is elterjeszteni, ilyen laistromot adott-ki, Vallási tekintetben, a' föld' színén lakó emberek' számáról: —

Europában	—	—	170
Asiában	—	—	550
Afrikában	—	—	150
Amerikában	—	—	130

millió emberek lagnak.

Ezek között, hozzá vetve —

A' Heresztyének' száma	—	175
A' Zsidók' száma	—	9
A' Mahomedanusoké	—	150
A' Pogányoké	—	666

milliókra telik.

* * *

A' Petersburgi lakosok' Státistikája.

Petersburgnak 1765-ben tsak 130,000; 1792-ben 225,000 lakosai voltak; most 285.500-ra telik a' számjok. Ezek között:

Tsapa Oroszok	—	—	242,713
Finlandiaiak	—	—	4,000
Lithwaniiaiak, Estlandiaiak, és Wwendlandiaiak	—	—	1,6000
Grusiniiaiak és Tatórok	—	—	600
Egyéb efféle, Orosz Ország- lás. alatt lévők	—	—	900
Lengyelek	—	—	1,200
Németek	—	—	23,622
Frantziák	—	—	4,000

Svétziaiak	—	—	—	2,362
Dániaiak	—	—	—	300
Anglusok	—	—	—	900
Hollandusok	—	—	—	75
Helvétziaiak	—	—	—	56
Magyarok	—	—	—	30
Olaszok	—	—	—	500
Spanyolok 's Portugallusok	—	—	—	60
Görögök	—	—	—	1,400
Örmények	—	—	—	200

számmal találtak.

A' 285,500 lakosok közt vannak eltaljában: 611 Papok, 4969 honnyi születésű és 2221 külföldi országi kereskedők, 21,625 külömbkülömb keresményből élő polgárok, 15,631 kézi mivesek, 28,324 tseledek, 74,385 napszamosok 's a' t.

A' 285,500 lakosok közzé vagynak számláltatva a' Pétersburgban lévő 42,016 katonák és az ezekhez tartozó 13,040 katonánék. Következésképpen a' polgárok' egész száma tsak 230,444-re tétethetik, kik között a' férfiak 155,978-ra, az asszonyszemélyek 74,466-ra telnek.

Ebből a' következik, hogy Pétersburgban, polgárt, katonát, 's meg polgár' és katona asszonyt, egygyüvé számlálván, férfiak 197,994-gyen, asszonyszemélyek pedig tsak 87,506-ton lagnak, és így az elsőnek száma 110,448-tal haladja felyül ezeknek számát, úgy hogy minden asszonyszemélyre közel három férfiak számláltathatnak, a' melly, figyelmet érdemlő megjegyzés. Nem tudom hol lehetne a' férfiak és asszonyszemélyek között ehez hasonló szert (proportiót) találni.

Száz forint huszas pénzért, adtak Váltó czédulában: —
Máj. 29-dikén 248 $\frac{1}{2}$. — 30 dikén 246 — Jun. 1. napján 248 $\frac{1}{2}$. — forintot.